

Nieuwe acties

Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan (JKP)

Zoals aangegeven bij de inleidende situering van het tussentijds rapport wordt dit moment van tussentijdse rapportage aangewend om acties toe te voegen aan het JKP.

De minister bevoegd voor de coördinatie van het jeugd- en kinderrechtenbeleid heeft de collega's van de Vlaamse Regering op 9 december 2016 gevraagd om binnen hun bevoegdheden te kijken welke bijkomende projecten mogelijk kunnen opgenomen worden. De veranderende context van kinderen en jongeren kan ervoor zorgen dat andere acties worden opgenomen dan 2 jaar geleden werd ingeschat

Hieronder de lijst van deze toegevoegde acties.

1.2.17 Aandacht voor stedelijkheid in het Jeugdwerk. (Minister van Jeugd)

De Kansarmoede-index stijgt de laatste jaren erger. Deze trend is nog sterker in de Vlaamse steden. Niet enkel de centrumsteden hebben te kampen met stijgende armoede onder jonge mensen, ook in de kleinere provinciale steden is het voelbaar. Er wordt ingezet op het zichtbaar maken van de maatschappelijke uitdagingen waar steden mee te kampen krijgen door middel van het traject jeugdwerk in de stad. Er werd een beoordelingscriterium 'stedelijkheid' toegevoegd aan de evaluatie van de beleidsnota's van het jeugdwerk. Hierdoor werden verenigingen aangemoedigd expliciet in te zetten op de uitdagingen van de stad. Er werd een cijferbrochure uitgebracht naar de sector en de lokale jeugdambtenaren waar cijfers omtrent jeugd in de stad en jeugdwerk in de stad worden ontsloten. Meerdere inspiratiemomenten voor de sector sensibiliseren voor kansarmoede bij kinderen en jongeren in de steden. Waar mogelijk wordt aansluiting bij het traject diversiteit gezocht. De International Youth Conference wordt in november 2017 georganiseerd in Vlaanderen en staat in het teken van stedelijkheid in het jeugdwerk.

1.2.18 Projectoproep "bruggen tussen sport en/of jeugdwerk en kinderen in armoede" (Minister bevoegd voor de coördinatie van armoedebestrijding)

De meest aangegeven knelpunten in toegankelijkheid van vrijetijdsbesteding voor kinderen en jongeren in armoede situeren zich op het vlak van het duurzaam bereiken van kwetsbare kinderen en jongeren, op het vlak van de financiële ondersteuning om participatie mogelijk te maken en op het vlak van de competenties en vorming van werkers/vrijwilligers/organisaties om open te staan voor (de leefwereld en noden van) kwetsbare kinderen en jongeren. Er bestaan al heel wat initiatieven om het vrijetijdsaanbod toegankelijker te maken voor kinderen en jongeren in armoede. Er ontstaan ook samenwerkingsverbanden tussen sport- en/of jeugdactoren en eerder welzijnsgerichte organisaties. Toch toont de realiteit dat er nog lacunes zijn. Daarom werd in 2016 de projectoproep 'bruggen tussen sport en/of jeugdwerk en kinderen in armoede' gelanceerd. De projectoproep wou opportuniteiten bieden om op lokaal vlak knelpunten en blinde vlekken aan te pakken. Deze projectoproep stond open voor verenigingen zonder winstoogmerk, lokale besturen van het Vlaams Gewest en de Vlaamse Gemeenschapscommissie in Brussel. Hieruit werden 19 projecten geselecteerd met een looptijd van maximaal 3 jaar.

2.1.3 Projectoproep Mondiale uitdagingen. (Minister-President)

De Vlaamse overheid wil een sterker en breder draagvlak voor een solidaire en mondiale samenleving stimuleren en ondersteunen. Reeds lang voor de komst van de duurzame ontwikkelingsdoelen (SDG's), begreep Vlaanderen dat een samenwerking tussen meerdere spelers uit diverse sectoren cruciaal is om tot een draagvlakversterking en –verbreding te komen. Ontwikkelingseducatie richt zich dan ook specifiek naar organisaties, zowel uit de publieke als uit de privésector, die als partners een project uitwerken waar ingezet wordt op sensibilisatie voor mondiale kwesties en op activiteiten die actief burgerschap uitdragen. Om projecten te ondersteunen wordt op tweejaarlijkse basis een oproep gedaan onder de naam “oproep Mondiale Uitdagingen”. Het is de bedoeling om innovatieve projecten met sterke partnerschappen en met een focus die verder gaat dan het ontwikkelen van educatieve pakketten voor (lager en secundair) onderwijs te ondersteunen. Een groot deel van deze projecten richt zich tot kinderen en jongeren.

3.1.20 Vrijetijdsparticipatie van kinderen en jongeren in asielcentra. (Minister van Jeugd)

Elk kind verdient het om een plaats te hebben waar je onbezorgd jong mag zijn en plezier mag maken. Voor kinderen en jongeren in asielcentra bestaat er op dit moment een grote drempel om deel te nemen aan het lokale vrijetijdsaanbod. Jeugdwerk of een ander passend vrijetijdsaanbod heeft de kracht om kinderen en jongeren sterker maken. Het helpt hen hun plaats in de wereld te vinden en een positieve identiteit te ontwikkelen. Jeugdwerk kan ook op een laagdrempeligere manier integratie bevorderen bij jonge mensen die recent in Vlaanderen zijn aangekomen. Daarnaast zijn we ervan overtuigd dat het verbinden van deze kinderen en jongeren met de maatschappij een langdurig positief effect kan hebben op vrijwilligers en personen van de ontvangende samenleving in hun houding ten opzichte van diversiteit. Om eerst een zicht te krijgen op de huidige situatie is een onderzoek naar vrijetijdsbeleving van kinderen en jongeren in asielcentra wenselijk.

3.1.21 Opvolging van het thema radicalisering, preventie van gewelddadig extremisme en de rol van het jeugdwerkbeleid in Vlaanderen. (Minister van Jeugd)

Sinds 2015 is de afdeling Jeugd vertegenwoordigd in het Vlaams overleg platform radicalisering, waarin het actieplan ter preventie van radicalisering wordt opgevolgd, gecoördineerd en waar ook met andere beleidsdomeinen zoals werk, welzijn en onderwijs wordt uitgewisseld. De informatiedoorstroom met federaal niveau en ook opvolging met lokale besturen wordt daar ondersteund en afgetoetst.

Om hiervoor de nodige voeling te hebben met de situatie in de praktijk komt er een (jeugdwerk)sectoroverleg Preventie van gewelddadig extremisme samen met koepel- en belangenorganisaties en daarnaast ook enkele lokale organisaties vanuit de projecten Positieve identiteitsontwikkeling die methodieken en goede praktijken ontwikkelen om rond dit thema te werken.

4.1.8 Kampvervoer de lijn

Jeugdbewegingen moeten zich in de vakantieperiodes regelmatig verplaatsen van en naar bivakplaatsen. Deze verplaatsing moet zo veilig, gemakkelijk en vlot mogelijk gemaakt kunnen worden. Vanaf juni 2017 kunnen de jeugdbewegingen goedkoper met de Lijn-bus naar de

bivakplaats. De Vlaams minister van Jeugd en de Vlaams minister van Mobiliteit engageren zich om de prijs voor de zogenaamde 'versterkingsritten' drastisch te verlagen tot € 1,25 per reiziger. Jeugdbewegingen moeten hier minstens 1 maand op voorhand een aanvraag doen.

8.1.8 Uitbreiden areaal aan speelzones in natuurterreinen. (Minister van Omgeving)

In mei 2014 beschikte Vlaanderen over 650 speelzones (515 permanente speelzones en 135 zomerspeelzones) goed voor 3430 ha (2389 ha + 1041 ha). Voor de planperiode 2015-2019 wensen we 250 ha bijkomende speelzones af te bakenen bij voorkeur in de onmiddellijke omgeving van kampverblijven en jeugdlokalen en dit op basis van de data laag met jeugdinfrastructuur die vanaf 2016 beschikbaar zal zijn vanuit de jeugdsector. De doelstelling van 250 ha extra speelzones is gebaseerd op de toename aan speelzones van de afgelopen jaren en ingegeven vanuit de veronderstelling dat het merendeel van de potentiële locaties reeds is ingericht als speelzone.

8.1.9 Opmaak bijkomende toegankelijkheidsregelingen (Minister van Omgeving)

Via de opmaak van dergelijke regelingen worden extra kansen gegeven op vlak van natuurbeleving. Basistoegankelijkheid bestaat uit toegang voor voetgangers op de wegen. Via de opmaak van een toegankelijkheidsregeling voor het terrein kan toegankelijkheid buiten de wegen voor voetgangers (speelzones, hondenzones, bivakzones, vrij toegankelijke zones) en op de wegen en op/langs stilstaande wateren en niet-gecatalogeerde waterlopen worden uitgebreid voor andere gebruikersgroepen (fietsers, ruiters, menners, mushers, watergebruikers). Het ANB wenst eigenaars te motiveren om voor hun natuurgebieden verder te gaan dan de basistoegankelijkheid of principiële toegankelijkheid en via de opmaak van een toegankelijkheidsregeling extra kansen in te bouwen. Hierbij wordt speciaal gedacht aan de aanduiding van speelzones waarvoor de Vlaamse Regering via subsidies de beheerders wenst te stimuleren. Eind 2014 beschikte 26,5 % van de openbare natuurterreinen (= natuurdomeinen ANB m.u.v. natuurreservaten en openbare bossen onder technisch beheer van ANB) over een toegankelijkheidsregeling.

9.2.6 Actieplan Geestelijke gezondheid. (Minister van Welzijn)

Gezien 75% van alle psychische problemen ontstaat voor het 25ste levensjaar en ongeveer de helft van de psychische stoornissen bij volwassenen ontstaat voor de leeftijd van 14 jaar, wordt in het nieuw actieplan geestelijke gezondheid, nadruk gelegd op preventie en vroegdetectie van psychische problemen, met extra aandacht voor kinderen en jongeren. In het actieplan zijn de reeds lopende projecten en programma's als eerstelijnspsychologische functie, vroegdetectie en -interventie en laagdrempelige onlinehulpverlening opgenomen. Heel specifiek is ook een project rond hoogbegaafdheid. Een recente bevraging vanuit Exentra, een expertisecentrum rond hoogbegaafdheid, van 242 ouders van hoogbegaafde kinderen geeft aan dat 43% van deze kinderen en jongeren psychologische en psychiatrische klachten ervaart. Toch wordt dit vaak niet (h)erkend omwille van het positieve stigma. Daarnaast is de aanpak vanuit de gespecialiseerde geestelijke gezondheidszorg vaak niet op maat van deze doelgroep die nood heeft aan een specifieke aanpak en methodisch kader. Voor de volgende twee jaar wordt jaarlijks 100.000 € uitgetrokken om enerzijds een kader rond vroegdetectie en -interventie en behandeling van deze doelgroep uit te werken en anderzijds deze kaders over te dragen naar alle relevante binnen de GGZ, onderwijs, CLB, ... Er is ook een wetenschappelijk onderzoek aan dit project verbonden. TEJO wordt in 2017 en 2018 bijkomend gefinancierd voor de competentieontwikkeling en kwaliteitsbewaking van de TEJO-vrijwilligers, evenals voor een praktijkgerichte evaluatie over hun

toekomstige rol en positie binnen het hulpverleningslandschap, weliswaar met behoud van hun autonomie. TEJO biedt laagdrempelige, psychotherapeutische hulpverlening door professionele therapeuten op vrijwillige basis aan aan kinderen en jongeren tussen 10 en 20 jaar. Kortdurend, onmiddellijk, anoniem en gratis. TEJO ontvangt een beperkte financiering als vrijwilligersorganisatie en bijkomende steun vanuit de Rode Neuzen campagne 2015.

9.3 Actieplan integriteit. (Minister van Welzijn)

In januari 2016 kreeg het Vlaams actieplan ter bevordering en bescherming van de fysieke, psychische en seksuele integriteit van de minderjarige in de jeugdhulp en de kinderopvang, het onderwijs, de jeugd- en de sportsector vorm in het kader van een mededeling aan de Vlaamse Regering. Daarbij werd in het eerste jaar van de uitvoering vooral ingezet op drie transversale acties die kaderen binnen kennisverruiming en kennisdeling, namelijk de voorbereiding en opstart van een vervolgwetenschappelijk onderzoek m.b.t. geweld op kinderen en jongeren (vervolg op onderzoek Kinderrechtencommissariaat 2011), de voorbereiding van een kennisplatform integriteit voor vrijwilligers en professionals in de betrokken sectoren en het uitwisselen van expertise m.b.t. "peer support".

Het Vlaams actieplan ter bevordering en bescherming van de fysieke, psychische en seksuele integriteit van de minderjarige in de jeugdhulp en de kinderopvang, het onderwijs, de jeugd- en de sportsector is opgebouwd vanuit vier pijlers: a) kennisverruiming en kennisdeling m.b.t. geweld op kinderen en jongeren, b) Algemene ondersteunende en sensibiliserende acties naar de brede bevolking, c) Adequaat en gepast omgaan met de integriteit van minderjarigen in de betrokken sectoren, d) Aanbieden van gepaste ondersteuning en hulp aan minderjarige slachtoffers en daders van grensoverschrijdend gedrag en misbruik.